

О. В. Барановська

Курилівка

КУРИЛІВКА – село Ніжинського району Чернігівської області. Підпорядк. Безуглів. сільс. раді. Знаходиться на правому березі р. В'юниця (впадає в *Остер*, бас. [Десни](#)) та на обох берегах її притоки Кропивни, за 135 км від обл. центру, за 15 км від райцентру, за 12 км від залізнич. ст. Ніжин і за 2 км від с. Безуглівка. Пл. 1,07 км². За переписом насел. 2001, проживали 252 особи; станом на 2015 – 194 осіб; переважно українці. За 1,5 км на Пн. від села – група курганів «Висока Могила» (2 тис. – 10 ст. до н. е., 9 ст. до н. е. – 4 ст.; від 2009 – пам'ятка археології нац. значення). К. позначено на карті франц. інж. Г. де Боплана 1650. Жит. брали участь у повстаннях І. Балиловця (1631), Павлюка (П. Бута; 1637), Остряниці (Я. Острянина; 1638), Визв. війні під проводом Б. Хмельницького, боях зі швед. військами (1708). За Андрусів. перемир'ям 1667 К. залишилася у межах Росії. 1648–1781 – село Ніжин. полку (1648–54 та 1716–82 – 2-ї Ніжин. сотні); 1781–1923 – Ніжин. пов.; 1781–97 – Черніг. намісництва; 1797–1802 – Малорос., 1802–1925 – Черніг. губ. Під час воєн. дій наприкінці 1910-х рр. влада неодноразово змінювалася, у січні 1919 остаточно встановлено більшовицьку. 1923–30 – у складі Ніжин. округи; від 1923 – Ніжин. р-ну; від 1932 – Черніг. обл. Курилівці та безуглівці чинили зброй. опір проведенню насильниц. колективізації. Згодом потерпали від голодомору 1932–33 (кількість встановлених жертв – 6), зазнали сталін. репресій. Від вересня 1941 до вересня 1943 – під нім.-фашист. окупацією. У Безуглівці збереглася цегл. Михайлів. церква, зведена 1805–35 у формах провінц. ампіру. Храм створ. однобанним; його центр. квадрат. у плані об'єм вінчає циліндрич. барабан із півсфер. куполом; зі Сх. до нього прилягає гранчаста апсида, з Зх. – прямокут. бабинець та двох'ярусна дзвіниця; входи прикрашені чотириколон. портиками тоскан. ордера. Уродженцями Безуглівки є чл.-кор. С.-Петербур. мед.-хірург. академії М. Трохимовський (1739–1813), письменник А. Левенко.

Рекомендована література

1. Барановський М. О., Барановська О. В., Смаль І. В. та ін. Ніжинщина: Навч. посіб. Ніжин, 2004.

Покликання на статтю:

Курилівка / О. В. Барановська // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2016. – Режим доступу:

<https://esu.com.ua/article-51886>

2001-2023 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).